

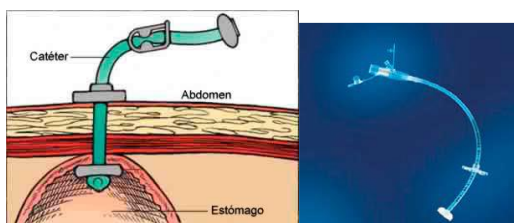
INFORMACIÓ PACIENT

ALIMENTACIÓ PER SONDA DE GASTROSTOMIA

Què és una gastrostomia percutània?

La gastrostomia percutània és un procediment que permet col·locar un tub flexible (sonda) a través de la paret abdominal fins l'estómac. Permet la nutrició, l'administració de líquids i/o medicaments directament a l'estómac, sense passar per la boca i l'esòfag. Actualment es realitza per endoscòpia en la majoria d'ocasions, amb anestèsia local i sedació, requerint tan sols una mínima incisió a la pell. Quan no és possible la realització per endoscòpia, es pot col·locar amb un procediment quirúrgic, requerint anestèsia general i una incisió més gran.

Normalment la sonda cal recanviar-la cada 8-12 mesos.

Complicacions i cures de la gastrostomia

En general les complicacions després de la realització d'una gastrostomia són escasses, poc importants i de fàcil tractament:

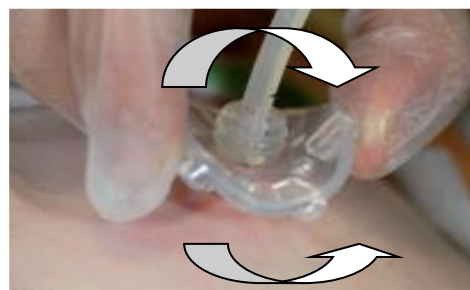
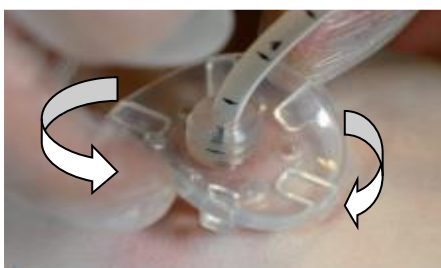
- Dolor al voltant del tub de gastrostomia. Sol ser transitori i durar pocs dies.
- Infecció al lloc de la gastrostomia: requereix cures més freqüents, pel personal sanitari.
- Fuga de contingut gàstric pel voltant del tub: sol ser transitori.
- Sortida del tub: cal consultar abans de 24h amb el personal sanitari. L'orifici cutani té tendència a tancar-se ràpidament.

Per evitar les complicacions de la gastrostomia cal seguir una sèrie de cures de la sonda i de l'orifici d'entrada de la sonda al cos (estoma), que han de conèixer els pacients o les persones que en tenen cura.

Abans de manipular la sonda, renteu-vos les mans i la superfície de treball amb aigua i sabó. Les cures es faran un cop al dia.

Cura de l'estoma:

- Comproveu diàriament que a la zona del voltant de l'estoma, no hi ha irritació cutània, envermelliment o inflamació, ni és dolorosa i que no surtin líquids (sucs gàstrics).
- Durant els 15 primers dies, netegeu la zona amb una gasa, aigua i sabó, fent moviments en cercle des de la sonda cap a fora. Apliqueu una solució antisèptica (povidona iodada) i col·loqueu una gasa estèril a la zona. A partir de la tercera setmana és suficient rentar la zona amb aigua tèbia i sabó.
- El suport extern pot rentar-se o girar-se lleugerament per a poder netejar-lo millor, però mai estirar d'ell.
- Un cop acabades les cures, assegureu-vos que el disc ha quedat ben ajustat a la pell.

Cura de la sonda:

- Netegeu diàriament la part externa de la sonda amb un palet de cotó, aigua tèbia i sabó suau. Aclarir i assecar.
- Passeu 50 ml d'aigua després de cada administració d'aliments o medicació.
- Gireu diàriament la sonda en sentit de les agulles del rellotge i al contrari, per evitar que es fixi a la paret abdominal.
- Tanqueu el tap de la sonda quan no s'utilitzi.
- Comproveu tots els dies que el suport extern de la sonda no oprimeixi la pell del pacient. En el cas que així sigui, augmenteu la distància entre el suport extern i l'estoma.
- Canvieu diàriament la cinta adhesiva i el lloc de subjecció de la sonda.

Administració d'alimentació

- Abans de manipular la sonda, renteu-vos les mans i la superfície de treball amb aigua i sabó. Les cures es faran un cop al dia.
- Comproveu la data de **caducitat**.
- L'aliment ha d'estar a temperatura ambient. **No l'escalfeu** i, si està a la nevera, traieu-lo una hora abans de ser administrat. Cal agitar-lo abans del seu ús.

- Es recomana que en el moment de l'alimentació el pacient estigui incorporat (mínim 45°). També és convenient mantenir aquesta posició durant una hora després de menjar.
- En el cas que el pacient no es pugui incorporar, doneu l'aliment molt lentament.
- En cas de no utilitzar tot el producte, és important que el tanqueu i el guardeu a la nevera com a màxim 24h (apuntar el dia i l'hora en què s'ha obert).
- Netegeu tot el material utilitzant aigua i sabó. Per facilitar el pas de l'aliment, impregneu l'èmbol de la xeringa amb oli d'oliva.
- La higiene bucal és molt important, el pacient s'ha de raspallar les dents i la llengua amb pasta dentífrica 2 cops al dia, com a mínim (en pacients col·laboradors).
- En el cas de retirada accidental de la sonda, acudiu a l'hospital.

ADMINISTRACIÓ AMB LÍNIA DE GRAVETAT

1. Col·loqueu l'ampolla dins la bossa i obriu-la. Si és una bossa hermètica, col·loqueu l'envàs sobre una taula i desenrosqueu el tap de la bossa.
2. Enrosqueu el capçal de la línia a l'ampolla. Si és una bossa hermètica, traieu el tub de plàstic de la línia, punxeu la bossa amb l'agulla de la línia i enrosqueu el tap de seguretat.
3. Pengeu l'ampolla o la bossa hermètica.

ABANS D'OBRIRE LES AMPOLLES, COMPROVEU QUE LA RODETA DE LA LÍNIA ESTÀ BAIXADA.

Una vegada el contenidor de l'aliment estigui penjat:

1. Pugeu la rodeta i deixeu que l'aliment passi fins al final de la línia de plàstic evitant que surti i torneu a baixar-la.
2. Obriu el tap de la sonda i connecteu l'extrem de la línia a la sonda pressionant lleugerament.
3. Pugeu lentament la rodeta per tal de que comenci a caure l'aliment gota a gota. Gradueu la velocitat del gota a gota segons les indicacions mèdiques.

Una vegada finalitzada l'alimentació:

1. Baixeu la rodeta, despengeu l'ampolla o bossa i obriu-la. Aclariu-la i ompliu-la amb 50-100 ml d'aigua de l'aixeta.
2. Enrosqueu la línia a l'ampolla o bossa, pengeu-la i pugeu la rodeta.
3. Quan s'hagi buidat l'aigua, baixeu la rodeta. Despengeu l'ampolla o bossa i desconnecteu la línia pels dos extrems.
4. Tanqueu el tap de la sonda.

ADMINISTRACIÓ AMB XERINGA

1. Obriu l'ampolla. Aboqueu la quantitat de dieta necessària en un recipient net i graduat en ml.
2. Obriu el tap de la sonda.
3. Aspireu el contingut del recipient amb la xeringa, connecteu-la a la sonda amb una lleugera pressió i buidar tot el contingut.
4. L'administració de l'aliment en xeringa ha de ser lenta.

Quan hagi passat tot el producte:

1. Desconnecteu la xeringa de la sonda. Separeu l'èmbol de la xeringa, aclariu-los amb aigua de l'aixeta i ajunteu-los de nou.
2. Mesureu 50-10 ml d'aigua i aspireu-los amb la xeringa.
3. Connecteu la xeringa a la sonda i passeu l'aigua lentament.
4. Tanqueu el tap de la sonda.

Administració de medicaments

- No barregeu la medicació amb l'aliment.
- No barregeu diversos medicaments a dins la mateixa xeringa. S'han de passar 20-30 ml d'aigua per la sonda **després de cada medicament**. Primer administreu els medicaments líquids i deixeu els més densos pel final.
- Els comprimits es poden triturar i dissoldre en 20-30 ml d'aigua. **NO LES CÀPSULES**.
- Aspirar el medicament líquid amb la xeringa i connectar-la a la línia. Administrar tot el líquid de forma lenta.